
TURKU

KAERLA, TASKULA

pintapöimintatutkimus 1988

Aino Nissinaho

VÄHAJOKILAAKSON INVENTONTI v. 1988

Turun maakuntamuseo ja Turun yliopiston arkeologian osasto

TURKU, KAERLA, TASKULA, rautakautisen tai varhaiskeskiaikaisen asuinpaikan pintapoimintatutkimus v. 1988

PERUSKARTTA 1043 12 LITTOINEN 1:20 000

VIRASTOKARTTA O4 1:5000

KANTAKARTTA XX: 9^a 1:500

x: 6707 38 - 6707 46

y: 570 95- 571 02

y: 9-11 m mpy

Tutkijat: kenttätöyönjohtaja: Aino Nissinaho, muut: Arja Karivieri, Hanna-Liisa Kolehmainen, Elina Saloranta, Minna Sartes
Rahoittaja: Turun kaupunki/Turun maakuntamuseo
Kenttätöyöaika: 17.5.-20.5. 1988
Työtunteja kentällä: yhteensä 144

Raportti, mustavalkonegatiivit ja diapositiivit on arkistoitu Turun maakuntamuseon arkistoon (kopio Turun yliopiston arkeologian osaston ja museoviraston arkistoissa), löydöt TYA 452:1-1603 ovat Turun yliopiston arkeologian osaston kokoelmis-
sa.

LIITTEET:

1. Ote peruskartasta
2. Ote virastokartasta
3. Löytöluettelo TYA 452:1-1603
4. Pintapoiminnan dokumentointikaavake
5. Mustavalkonegatiiviluettelo TMM KF89 1015-1019
6. Diapositiivilettelo TMM KD89 1059-1061
7. Pinnakkaisvedokset
8. Kaaviokartta pintapoimintaruudutuksesta 1:500
9. Maaperähavainnot pintapoiminta-alueelta 1:500

Turun maakuntamuseon ja Turun yliopiston arkeologian osaston yhteistyöprojektiin, ns. Vähäjoen laakson inventointiin v. 1988 kenttätöyöhön kuului tutkia suunnitteilla olevan tielinjauksen, ns. Koroistenkaaren alle jääviä alueita. Ao. tiehankkeeseen kuuluu Koroistenkaaren ylittävä tie, joka tulisi kulkemaan Vähäjoen länsirannalla olevan pellon halki. Kyseiseltä paikalta on aikaisemmin löydetty rautakautiseen asuinpaikkaan viittaavia pinta-löytöjä pellolta, mutta kohdetta ei ole tietääkseni aikaisemmin kunnolla dokumentoitu, mistä syystä pelto otettiin tutkimuksen kohteeksi kesällä 1988.

Tutkimusalue sijaitsee Turku-Toijala -radan ja Vähäjoen väliin jääväällä pellolla. Vähäjoen ylittävästä Vanhan Tampereentien sillasta on matkaa n. 175 m (etelään). Paikan välittömässä läheisyydessä ei ole muinaisjäännöksiä. Kaerlan kylän Mullin rautakauden muinaisjäännösalueelle on matkaa 600 m (luoteeseen). Taskulan kalmistoon n. 500 m (länsiluoteeseen) ja Koroisten niemen muinaisjäännökselle n. 600 m (etelään) ja Maarian kirkolle ja sen takana sijaitsevalle Raimän irtolöytöpaikalle on mat-

kaa n. 400 m (koilliseen). Pintalöytöpaikka sijaitsee aivan Vä-
häjoen rantatöyräällä, josta suhteellisen tasainen savikko le-
viää laajalle joka suuntaan. Joen ranta on tutkimusalueen koh-
dalla jyrkkä (0-10 m mpy) mutta itse pelto on tasainen (kartat
liitteissä 1 ja 2).

Menetelmä

Kyseisen pellon pohjoispäähän mitattiin koordinaatisto, jonka x-
akseli vastaa pohjois-eteläsuuntaa ja y-akseli itä-länsisuuntaa.
Teodoliitin ja mittanauhojen avulla n. 5000 m ala paalutettiin
5 m x 5 m ruudukoksi (kartat liitteissä 2 ja 8). Paalutettu alue
pintapoimittiin ruutu kerrallaan kauttaaltaan. Kaikki havaitut
esihistoriallisiksi tai keskiaikaisiksi ajoitettavat artefaktit
poimittiin. Näiden lisäksi poimittiin kuonan, rautaesineiden ja
piin kappaleet ja suuri osa palaneen saven kappaleista. Sen si-
jaan selvästi resentit artefaktit ja sellaiset, joita esiintyy
keskiajalla mutta joita ei voi ajoittaa, kuten tiilen palat ja
punasaviastianpalat, jätettiin poimimatta mutta niiden esiinty-
minen kirjattiin.

Artefaktit kerättiin neljännesruuduttain. Pintapoiiminnan olosuh-
teet ja tekniset tiedot ilmenevät liitteestä 4. Pellon pinnan
kivisyys ja väri dokumentoitiin (kartta liitteessä 9).

Havainnot

Artefakteja kerättiin yhteensä 5889 kappaletta eli artefaktiti-
heys tutkitulla alueella on n. 1.2 neliometriä kohti. Artefaktit
jakaantuvat eri kategorioihin seuraavasti:

Esineet	30 kpl	TYA 452:1-30
Saviastianpalat	234 "	TYA 452:31-264
Kangaspuun painon katkelmat	93 "	TYA 452:265-358
Savitiiviste	1028 "	TYA 452:359-695
Palanut savi	2540 "	TYA 452:696-1184
Kuona	1932 "	TYA 452:1185-1576
Pii	26 "	TYA 452:1577-1597
Saviesineen katk.	6	TYA 452:1598-1603

Artefakteja saatiin koko paalutetulta alueelta, mutta runsaimmin
joen puoleiselta rannalta. Poimittaessa huomattiin, että tutki-
musalueen eteläisimmässä reunassa pintalöydöt olivat harventu-
neet mutta että niitä vielä esiintyi. Koska kenttätöyöaika loppui
kesken, ei pystytty määrittämään pintalöytöjen esiintymisrajaa
etelässä (muihin suuntiin pellon reunä rajaa tutkimusaluetta),
mutta kahden etelän suuntaan tehdyn koekaistan perusteella näyt-
tää siltä, että pintalöydöt loppuvat lähes kokonaan n. 30 m
päässä tutkimusalueen eteläreunasta.

Pellon pinta oli tutkimusalueella selvästi tummempi kuin ympä-
röivillä pelloilla (kuva KF89 1018 ja dia KD89 1059). Etelään
mentäessä pellon väri muuttuu vähitellen vaaleammaksi. Karttaan
liitteessä 9 värin vaihtuminen on merkitty summittaisesti. Huo-
mattavaa on, että pellon väri ja löytöjen väheneminen liittyyvät
alueellisesti yhteen. Maalaji on koko tutkimusalueella ja siitä
eteläänkin savi. Pellolla on paikoin suhteellisen runsaasti ki-

viä (kartta liitteessä 9). Tutkimusalueen keskivaiheilla on länsi-itäsuuntainen pellon itäreunasta alkava n. 45 m pitkä ja 3-5 m leveä kivinen juonne, jonka kohdalla maanviljelijän kertoman mukaan on ollut aikaisemmin joen rantaan ulottuva tie (joka on merkitty myös virastokarttaan). Hänen mukaansa tietä olisi käytetty jätteiden kuljetukseen joen rantaan. Erään tutkimusalueen lähellä asuvan henkilön mukaan kyseinen jätteiden kaatopaikka olisi ollut tutkimusalueen pohjoispuolella sijaitsevassa joenrantanotkelmassa eikä tutkimusalueella. Pintalöydöistä päätellen tutkimusalueelle ei ole tuotu jäterojua, sillä resenttien pintalöytöjen määrä ei tutkimusalueella poikkea yleisesti pelloilla olevan resentin jäterojun määrästä (kenttätöyryntekijän kokemus).

Vaikuttaa epätodennäköiseltä, että tutkimusalueen rautakaudelle tai keskiaikaan ajoittuvat artefaktit olisi tuotu paikalle jäte-
maan mukana, mutta asian vahvistamiseksi alue pitäisi koekaivaa. Näillä näkymin kyseistä pintalöytöesiintymää voi pitää myöhäis-
rautakautisena tai varhaiskeskiaikaisena asuinpaikkana.

Turussa 28. maaliskuuta 1988

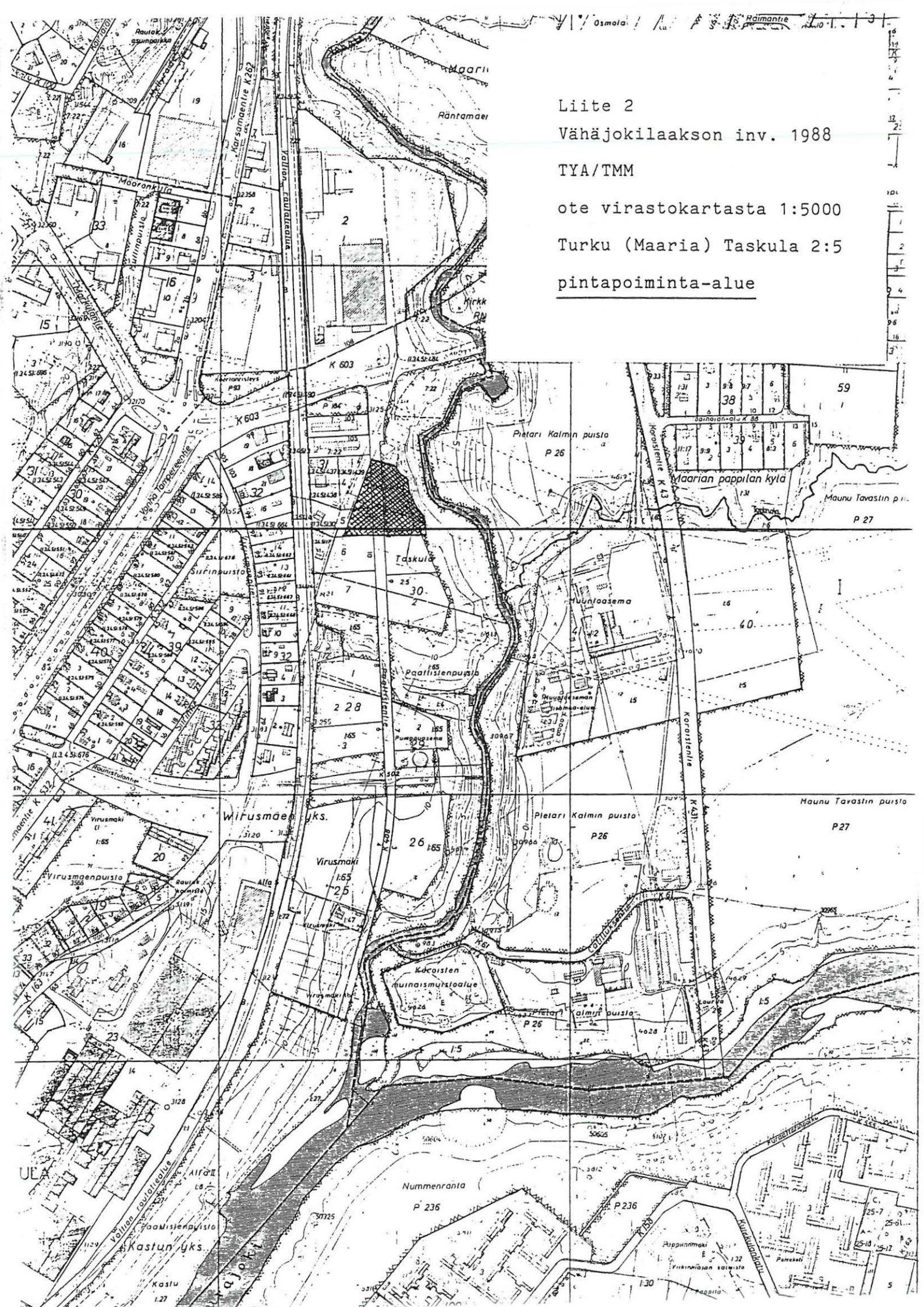
Aino Nissinaho

LIITE 1
 Vähäjokilaakson inventointi 1988
 TYA/TMM
 ote peruskartasta 104312 LITTOINEN
 1:20 000
 Turku (Maaria), Taskula 2:5

104309
 ÅBO
 TURKU

Liite 2
Vähäjokilaakson inv. 1988
TYA/TMM
ote virastokartasta 1:5000
Turku (Maaria) Taskula 2:5
pintapointinta-alue

DOKUMENTOINTIKAAVAKE PINTAPOIMINTAA VARTEN

KOHDE: Turku, Kaerla, Taskula 2:5

KENTTÄTYÖAIKA: 17.5. -20.5.1988

PELTO: Taskula 2:5

PINTA-ALA: n. 5000 m²

POIMINTATEKNIikka: Ao. alalta kaikki pinta-artefaktit poimittiin ruuduttain.

PAIKANNUSTAPA: maastoon mitatun ruuduston mukaisesti.

RINNE: ei

MAALAJI: savi

PINNAN KUNTO: äestetty, kylvetty, kuiva

KYNTÖSUUNTA: pohjoinen-etelä

SÄAOLOSUHTEET: aurinkoista ja puolipilvistä

VALAISTUS: yli 5000 luksia

TYÖNTEKIJÄT: Arja Karivieri, Hanna-Liisa Kolehmainen, Aino Nissinaho, Elina

Saloranta, Minna Sartes

ARTEFAKTIT: TYA 452:1-1603

MUITA HAVAINTOJA: Tavallista turmempi maa, kiviä, ks. kartta

KÄYTETTY TYÖAIKA: 144 t

VÄHÄJOEN LAAKSON INVENTOINTI V. 1988

Turun maakuntamuseo ja Turun yliopiston arkeologian osasto

MUSTAVALKONEGATIIVILUETTELO

KF89 1007 Koroistenkaaren tielinjauksen koekaivausalue ennen tutkimuksia, taustalla Maarian kirkko kuvattu lounaasta (A. Nissinaho 10.5.1988).

KF89 1008 "

KF89 1009 "

KF89 1010 ", kuvattuna pohjoisesta, taustalla Imatran Voima Oy:n muuntoasema (E. Saloranta 12.5.1988).

KF89 1011 ", työkuva: bobcat toiminnassa, oikealla A. Nissinaho (E. Saloranta 12.5.1988).

KF89 1012 Koroistenkaari, itäpään pintapoiminta-alue, mittaus käynnissä, kuvattu lännestä (A. Nissinaho 16.5.1988).

KF89 1013 Lämpölinjan kaivuuta Imatran Voima Oy:n muuntoasema eteläpuolella (A. Nissinaho 17.5.1988).

KF89 1014 "

KF89 1015 Taskula 2:5 pintalöytöesiintymä ennen tutkimuksia kuvattu etelästä (A. Nissinaho 18.5.1988).

KF89 1016 ", paalutettuna kuvattu pohjoisesta (A. Nissinaho 17.5.1988).

KF89 1017 ", Hanna-Liisa Kolehmainen poimimassa pintalöytöjä hänen takanaan vanhan tien aiheuttama kiviesiintymä pellon pinnalla kuvattu idästä (A. Nissinaho 17.5.1988):

KF89 1018 ", pintapoiminta käynnissä, pensaan takana Vähäjoen uoma, taustalla Maarian kirkko. Pellon väri erottuu selvästi tummempana Vähäjoen toisella puolen olevista pelloista kuvattu lännestä (A. Nissinaho 18.5.1988).

KF89 1019 ", sama kauempaa länsilounaasta kuvattuna (A. Nissinaho 18.5.1988).

KF89 1020 Kumpare Vähäjoen rantatöyräällä Koroistenkaaren tielinjauksen koekaivausalueen pohjoispuolella kuvattu Vähäjoen ylittävältä Tampereentien sillalta pohjoisesta (A. Nissinaho 18.5.1988).

KF89 1021 "

KF89 1022 Näkymä (panoraama) Koroisten kalmistolta luoteeseen lämpölinjakaivannon suuntaan kuvattu kaakosta (A. Nissinaho 23.5.1988).

KF89 1023 "

VAHÄJOKILAAKSON INVENTOINTI V. 1988

Turun maakuntamuseo ja Turun yliopiston arkeologian osasto

DIAPOSITIIVILUETTELO

KD89 1051 Koroistenkaaren tielinjauksen koekaivausalue enne tutkimuksia, taustalla Maarian kirkko kuvattu lounaasta (A. Nissinaho 10.5.1988).

KD89 1052 ", kuvattuna pohjoisesta, taustalla Imatran Voima Oy:n muuntoasema (E. Saloranta 12.5.1988).

KD89 1053 ", työkuva, Bobcat työssään, oikealla A. Nissinaho (E. Saloranta 12.5.1988).

KD89 1054 ", työkuva Minna Sartes lapioimassa (A. Nissinaho 12.5.1988).

KD89 1055 ", Työkuva, Minna Sartes ottamassa maanäytettä (A. Nissinaho 12.5.1988).

KD89 1056 Koroisten kaari, itäpään pintapoiminta-alue, mittaus käynnissä, kuvattu lännestä (A. Nissinaho 16.5.1988).

KD89 1057 Lämpölinjan kaivuuta Imatran Voima Oy:n muuntoaseman eteläpuolella (A. Nissinaho 17.5.1988).

KD89 1058 "

KD89 1059 Taskula 2:5 pintalöytöesiintymä ennen tutkimuksia kuvattu etelästä (A. Nissinaho 18.5.1988).

KD89 1060 ", paalutettuna kuvattuna pohjoisesta (A. Nissinaho 18.5.1988).

KD89 1061 ", Hanna-Liisa Kolehmainen poimimassa pintalöytöjä, hänen takanaan vanhan tien aiheuttama kiviesiintymä pellossa kuvattu idästä (A. Nissinaho 18.5.1988).

KD89 1062 Kumpare Vähäjoen rantatöyräällä Koroisten kaaren tielinjauksen koekaivausalueen pohjoispuolella kuvattu Tampereentien sillalta (A. Nissinaho 23.5.1988).

KD89 1063 "

KD89 1064 Näkymä (panoraama) Koroisten kalmistolta luoteeseen lämpölinjan suuntaan kuvattu kaakosta (A. Nissinaho 23.5.1988).

KD89 1065 "

KD89 1066 Lämpölinjakaivanto (A. Nissinaho 23.5.1988).

KD89 1067 "

KD89 1068 "

KD89 1069 "

TURKU, KAERLAN KYLÄ, TASKULA 2:5, RAULAKAUTISEN ASUINPAIKAN
PINTAPOIMINTATUTKIMUS 1988

Pinnakkaisvedokset TMM KF89 1015-1019

